

Mál nr. 438/2023

Nafn málskotsaðila (M)

Nafn varnaraðila (V)

Heiti vátryggingar: Ábyrgðartrygging atvinnureksturs.

Vátryggingartaki ábyrgðartryggingar (X)

Skaðabótaábyrgð. Verslun/Þjónusta.

Gögn.

1. Málskot dags. 16. nóvember 2023 ásamt fylgiskjölum.
2. Bréf V dags. 4. desember 2023.
3. Viðbótarathugasemdir M dags. 6. desember 2023.
4. Viðbótarathugasemdir V dags. 8. desember 2023.

Málsatvik.

Í málskoti kemur fram að M hafi, hinn 1. maí 2021, orðið fyrir líkamstjóni fyrir utan veitingastað X. M hafi gengið eftir Laugavegi í Reykjavík, er hún rann um plast af auglýsingaskilti sem hafi legið á gangstéttinni fyrir framan X. Mikil sól hafi verið umræddan dag og hafi hún því ekki orðið plastsins vör en starfsmaður X hafi skilið það eftir þegar hann fjarlægði skiltið sjálf. Við það að stíga á plastið, sem var glerhált, hafi M fallið harkalega á gangstéttina og hlotið töluverð líkamsmeiðsl. Hafi M krafist bóta úr ábyrgðartryggingu X hjá V á grundvelli þess að óforsvaranlegar aðstæður framan við X mætti rekja til þeirrar gáleysislegu háttsemi starfsmanns X að skilja harðplast eftir á jörðinni í alfaraleið. V hafi, með bréfi dags. 23. mars 2023, hafnað kröfunni á grundvelli þess að ekki væri sýnt fram á að slys M yrði rakið til saknæmrar vanrækslu eða gáleysis X eða starfsmanna þess. Hafi V þá haldið því fram að talsvert rok hafi verið á vettvangi á slysdegi og því líklegast að fremsta harðplasts kífan á skiltinu hafi losnað frá því og fallið á jörðina. Því hafi plastið ekki verið skilið eftir og starfsmönnum X ekki verið kunnugt um mögulega slyshættu. Þessu er hafnað af hálfu M, enda hafi verið logn á vettvangi. Ef hvasst hefði verið í veðri hefði þá enn ríkari skylda hvílt á X varðandi það að gera viðeigandi ráðstafanir. Áréttar M því kröfu sína um bætur úr ábyrgðartryggingu X hjá V og vísar m.a. til ákvæða byggingarreglugerðar nr. 112/2012 þar sem fram komu að tryggja skuli að uppsetning auglýsingaskilta skapi ekki hættu fyrir almenning. Þá vísar M til þeirra ríku skylda sem hvíli á umráðamönnum fasteigna þar sem líklegt er að almenningur venju komur sínar, svo sem í tilviki X, um að gætt sé fyllsta öryggis í og við slíkar fasteignir.

Í bréfi V til nefndarinnar kemur fram að starfsmenn X hafi ekki haft vitneskju um að plasthlíf hafi fallið af auglýsingaskiltinu fyrr en eftir að slys M átti sér stað. Þá hafi hlífín verið fjarlægð svo og skiltið sem stóð fyrir utan staðinn. X telji þá að harðplasthlífín hafi fallið af vegna veðurs. Liggi þá engin gögn fyrir er styðji við þá lýsingu M að starfsmenn X hafi vitað eða mátt vita að hlífín var á gangstéttinni í aðdraganda slyssins. Það hvíli á M að sýna fram á að slys hennar verði rakið til saknæmrar og ólögmaðrar háttsemi sem X beri ábyrgð á og slík sönnun liggi ekki fyrir, enda sé ekkert í fyrirliggjandi gögnum sem sýni fram á að skiltið hafi verið fjarlægt og hlífðarplastið skilið eftir í aðdraganda slyssins. Þá eigi tilvitnuð ákvæði byggingarreglugerðar ekki við í málinu.

Í viðbótarathugasemdum M er áréttað að M hafi staðfastlega haldið því fram, sbr. t.a.m. tjónstilkynningu hennar til V dags. 3. september 2021, að skiltið hafi verið fjarlægt af gangstéttinni skömmu fyrir slys hennar. Þar sem veður hafi verið fremur stillt sé þá eina rökréttu skýring þess að plastið hafi fallið á jörðina sú að það hafi gerst þegar skiltið var fjarlægt og séu eftiráskýringar X um annað ótrúverðugar. Þá áréttar M þá afstöðu sína að umbúnaður skiltisins hafi ekki verið í samræmi við lög og reglur enda hvíli ríkar skyldur á X að gæta þess að almenningi stafi ekki hætta af uppsetningu slíkra skilta.

Álit.

Almennar sönnunarreglur í skaðabótarétti gera ráð fyrir því að sá sem heldur því fram að annar beri skaðabótaábyrgð á tjóni sínu beri sönnunarbyrði um að skilyrði slíkrar ábyrgðar séu uppfyllt. Það hvílir því á M að sýna fram á að slys hennar sé að rekja til saknæmra athafna eða athafnaleysis X eða starfsmanna þess eða annarra atvika eða aðstæðna sem X verði gert að bera skaðabótaábyrgð vegna. Í málskoti byggir M á því að starfsmaður X hafi skömmu áður fjarlægt umrætt auglýsingaskilti, en

plasthlífín hafi orðið eftir á jörðinni og viðkomandi starfsmaður því sýnt af sér gáleysi með því að skilja hana eftir þar þrátt fyrir slyshættu sem það hefði í för með sér. Því er mótmælt af hálfu X að skiltið hafi áður verið fjarlægð og því borið við að hlífín hljóti að hafa fokið af skiltinu. Í tjónstilkynningu M til V, dags. 3. september 2021, kemur fram að vitni hafi orðið að atvikinu, þ.e. samferðafólk M. Þrátt fyrir það liggja engar yfirlýsingar vitna fyrir nefndinni er gætu varpað nánara ljósi á þetta atriði. Þá liggur fyrir nefndinni skjáskot af samskiptum M við þáverandi starfsmann X. Kemur þar fram að viðkomandi hafi verið reiður við eiganda X sem hefði sett skiltið út, en ekkert kemur þar fram um ástæður þess, né að skiltið hafi verið fjarlægð í aðdraganda slyssins. Verður M að bera hallann af framangreindu, og telst því ekki sýnt fram á að starfsmaður X hafi skilið plasthlífina eftir á gangstéttinni. Er þá ekki sýnt fram á að skiltið hafi að öðru leyti verið vanbúið eða umbúnaður þess slíkur að skapað hafi augljósa hættu fyrir þá sem leið áttu um. Er því ekki sýnt fram á annað en að um óhappatilvik hafi verið að ræða. Er því óhjákvæmilegt, eins og mál þetta liggur fyrir nefndinni, að hafna kröfu M.

Niðurstaða.

M á ekki rétt úr bótum úr ábyrgðartryggingu X hjá V.

Reykjavík, 9. janúar 2024.

Póra Hallgrímsdóttir

Hildigunnur Hafsteinsdóttir

Heiða Óskarsdóttir